

TUẦN 7(18-23/10) -NGŨ VĂN 8-HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC
Tiết: 25: Tập làm văn - MIÊU TẢ VÀ BIỂU CẢM TRONG VĂN BẢN TỰ SỰ

1/ Tổ chức thực hiện: Gv chuyển bài cho học sinh

Hoạt động tìm hiểu của học sinh	Nội dung bài học (ghi chép)
Hoạt động 2: Hình thành kiến thức bài học cho HS	
-Hs đọc (ngữ liệu sgk Ngữ Văn 8 tập 1) ví dụ Sgk/72, 73 <i>?Nội dung của đoạn văn em vừa đọc là gì?</i> - Kể lại cuộc gặp gỡ cảm động giữa 2 mẹ con bé Hồng sau một năm xa cách. <i>?Từ hiểu biết trên em hãy tìm các yếu tố tự sự, miêu tả, biểu cảm trong đoạn văn?</i> <i>?Tác giả chủ yếu sử dụng từ loại và loại từ nào trong những câu văn miêu tả?</i> <i>?Để biểu hiện yếu tố biểu cảm tác giả đã sử dụng những câu văn ntn? Và những biện pháp tu từ gì?</i> <i>?Các yếu tố miêu tả, biểu cảm, tự sự có vị trí ntn trong văn bản?</i> <i>?Hãy chỉ ra đoạn văn có sử dụng cả 3 yếu tố biểu cảm, miêu tả, tự sự?</i> <i>?Bỏ yếu tố miêu tả và biểu cảm đọc to những câu kể?</i> <i>?Bỏ yếu tố kể, đọc các yếu tố miêu tả, biểu cảm?</i> <i>?Em có nhận xét gì về 3 cách diễn đạt của đoạn văn? Cách diễn đạt nào hay hơn? Vì sao?</i> <i>?Vậy yếu tố biểu cảm và miêu tả có vai trò gì trong văn tự sự?</i>	I. Sự kết hợp các yếu tố kể, tả và biểu lộ tình cảm trong văn bản tự sự. 1. Ví dụ: (Sgk/tr72, 73) Ba yếu tố này đan xen vào nhau một cách hài hoà, tạo nên mạch văn nhất quán - Yếu tố miêu tả và biểu cảm giúp câu chuyện sinh động, sâu sắc hơn. 2. Ghi nhớ: (sgk)
Hoạt động 3: HD h/s vận dụng kiến thức làm bài tập <i>?Em hãy phân tích giá trị của các yếu tố đó?</i> Nêu yêu cầu của Bài tập 2/tr74 Sgk Hoạt động 4: Vận dụng -GV giao bài tập về nhà <i>? Em hãy viết đoạn văn ngắn khoảng 8 đến 10 dòng về chủ đề gia đình có sử dụng cả ba phương thức biểu đạt nêu trên.</i> -Hs làm bài tập *Hoạt động 5: Tìm tòi, mở rộng	II. Luyện tập Bài tập 2: (Sgk/tr74) Hãy viết một đoạn văn kể về những giây phút đầu tiên khi gặp lại một người thân (sử dụng cả 3 yếu tố)

? Em hãy tìm những câu văn miêu tả, biểu cảm trong văn bản Lão hạc của Nam Cao.

GV giao bài tập về nhà

- Đọc phần đọc thêm (Sgk/tr74)

- Đọc lại những văn bản đã học tìm những yếu tố miêu tả, biểu cảm, tự sự - Giá trị...

- Làm Bài tập 2/sgk- Học thuộc ghi nhớ.

Tiết:26

Tập làm văn:

LUYỆN TẬP VIẾT ĐOẠN VĂN TỰ SỰ KẾT HỢP VỚI MIÊU TẢ VÀ BIỂU CẢM

1. Tổ chức thực hiện: Gv chuyển bài cho học sinh

Hoạt động tìm hiểu của học sinh	Nội dung bài học (ghi chép)
*Hoạt động 2: củng cố kiến thức cho HS	
*HS đọc mục I/ Sgk ?Những yếu tố cần thiết để xây dựng đoạn văn tự sự là gì? ?Vai trò của các yếu tố miêu tả và biểu cảm trong đoạn văn tự sự? ?Quy trình xây dựng đoạn văn tự sự gồm mấy bước? Nhiệm vụ của từng bước là gì? HS chọn đề 1 và viết thành đoạn văn hoàn chỉnh ?Để XD đoạn văn tự sự kết hợp với miêu tả và biểu cảm ta cần chú ý những bước nào? *Hoạt động 3: HD h/s vận dụng kiến thức làm bài tập-Học sinh đọc bài tập đã chuẩn bị -HS đọc yêu cầu , làm bài tập -HS đọc , làm y/c BT 2 *Hoạt động 4: Vận dụng Bài tập bổ sung: Viết đoạn văn tự sự kể lại một sự việc trong một câu chuyện đã học (có sử dụng các yếu tố miêu tả và biểu cảm.)	I. Từ sự việc và nhân vật đến đoạn văn tự sự có yếu tố miêu tả và biểu cảm a. Những yếu tố cần thiết để xây dựng đoạn văn tự sự: sự việc, nhân vật chính. b. 5 bước xây dựng đoạn văn tự sự *Bước 1: Lựa chọn các sự việc chính *Bước 2: Lựa chọn ngôi kể *Bước 3: Xác định thứ tự kể *Bước 4: Xác định liều lượng các yếu tố miêu tả, biểu cảm để dùng viết đoạn văn tự sự *Bước 5: Viết thành đoạn văn (Hs tự viết) - Thực hiện theo các bước. - Đề a: Chẳng may em đánh vỡ 1 lọ hoa đẹp. + B1: Sự việc chính: Sự việc có đối tượng là đồ vật. + B2: Lựa chọn ngôi kể: Ngôi thứ nhất số ít + B3: Xác định thứ tự kể: - Lời mở đầu có thể là cảm tưởng, nhận xét, hành động VD: Em thần thờ trước cái lọ hoa đẹp vừa bị vỡ tan... chỉ vì một chút vội vàng mà em đã phải trả giá bằng sự nuối tiếc, ân hận... *Thế là cái lọ hoa đẹp mà bố em rất thích đã bị vỡ tan, chắc là bố em sẽ luôn buồn lắm?

-HS viết đoạn văn . *Hoạt động 5: Tìm tòi, mở rộng -Hs đọc đoạn văn, trả lời các hỏi: ?Chỉ ra yếu tố miêu tả trong đoạn văn và nêu t/d?	*Huych một cái, em bị vấp ngã không sao gượng lại được, cái lọ hoa đẹp ở trên tay em văng ra và vỡ tan... - Diễn biến: Kể lại sự việc một cách chi tiết, có xen kẽ miêu tả và biểu cảm. + Ngắm nghía, mân mê những mảnh vỡ có hoa văn rất đẹp. - Thu dọn, nhặt nhạnh những mảnh vỡ. So sánh. - Suy nghĩ về thái độ của bố mẹ, anh chị... * Kết thúc: - Suy nghĩ, cảm xúc của bản thân hoặc thái độ tình cảm của người thân, bạn bè sau khi sự việc xảy ra. - Bài học rút ra về tính cẩn thận B4: Xác định liệu lượng các yếu tố miêu tả, biểu cảm sẽ dùng: a) Miêu tả: Hình dáng, màu sắc, chất liệu...về đẹp của cái lọ hoa b) Biểu cảm: Suy nghĩ, tình cảm, sự trân trọng, ngưỡng mộ, sự nuối tiếc và ân hận. B5: Viết thành đoạn văn - Xác định cấu trúc đoạn: Diễn dịch, quy nạp, song hành
	II. Luyện tập. Bài 1 (Sgk/tr84) - Hãy đóng vai ông Giáo và viết một đoạn văn kể lại giây phút lão Hạc sang báo tin bán cho với về mặt và tâm trạng đau khổ? “Tôi đang ngồi nghĩ ngợi vẩn vơ về những người hàng xóm đang sống quanh tôi, trong đó có lão Hạc. Lão sống âm thầm trong túng quần và trong cả sự chờ đợi vô vọng của đứa con trai duy nhất đã đi xa. Bỗng lão Hạc bước vào. Bài tập 2: <i>Cười như mếu, mắt lão ầng ậng nước, mặt lão đột nhiên co rúm lại, những vết nhăn xô lại, cái đầu lão ngoẹo về một bên, cái miệng móm mém mếu như con nít. Lão khóc hu hu</i> -> Các yếu tố miêu tả, biểu cảm đã khắc sâu vào lòng người đọc một lão Hạc khốn khổ về hình dáng bên ngoài và đặc biệt là thể hiện được rất sinh động sự đau đớn về tinh thần.

Tiết 27-28: Văn bản: CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG
(O. Hen-ri)

1.Tổ chức thực hiện: Gv chuyển bài cho học sinh

Hoạt động tìm hiểu của học sinh	Nội dung bài học (ghi chép)
---------------------------------	-----------------------------

*Hoạt động 2: HD HS tiếp nhận văn bản	
- HS đọc chú thích SGK/89? <i>?Tóm tắt những nét chính về nhà văn Mỹ O.Henri?</i> <i>?Nét nổi bật trong phong cách viết của tác giả là gì?</i> <i>?Nêu sự hiểu biết của em về văn bản?</i> <i>?Cho biết thể loại của văn bản?</i> *Giải nghĩa các từ khó, chú ý: 2,3,4,6,7 <i>?Nêu phương thức biểu đạt của văn bản?</i> <i>?Tóm tắt VB?</i> <i>? Truyện được viết theo trình tự nào?</i> <i>? Trình tự thời gian có tác dụng gì cho câu chuyện?</i> <i>? Từ đó em hãy nêu bố cục của văn bản?</i> <i>? Đoạn trích gồm những nhân vật nào? ai là nhân vật chính?</i>	I. Tìm hiểu chung về văn bản. 1. Tác giả - O.Henri (1862-1910), là nhà văn Mỹ chuyên viết truyện ngắn. - Truyện ngắn của ông hướng về cuộc sống nghèo khổ, bất hạnh của người dân Mỹ. 2. Văn bản: - Xuất xứ: Trích trong phần cuối truyện <i>Chiếc lá cuối cùng</i>. - Thể loại: Truyện ngắn. - Đọc và tìm hiểu chú thích - Phương thức biểu đạt: Tự sự, miêu tả và biểu cảm. - Bố cục: 3 phần
- Hướng dẫn hs tìm hiểu văn bản <i>?Theo dõi phần đầu văn bản em thấy Giôn Xi làm nghề gì cô đang ở trong hoàn cảnh như thế nào?</i> <i>? Tình trạng ấy khiến cô có suy nghĩ ra sao?</i> <i>? Việc XD tình huống đặc biệt có tác dụng gì?</i> <i>? Bệnh tình của Giôn xi thể hiện qua từ ngữ nào? chúng thuộc từ loại nào?? Em hiểu ntn về từ “thều thào” và “thần thờ”?</i> <i>? Những từ láy này giúp em hình dung ntn về G trong buổi sáng hôm ấy?</i> <i>? Tình trạng ấy khiến cô họa sĩ trẻ này có tâm trạng gì ? (chán nản, mệt mỏi)</i> <i>? Cô đã có hành động ntn (yêu cầu Xiu làm gì)?</i> <i>? Đoạn văn sử dụng phương thức biểu đạt nào?</i> <i>? G ra lệnh kéo màn lên, cô đang chờ điều gì?</i> <i>? Cô có suy nghĩ gì khi nhìn thấy lá thường xuân?</i> <i>? Suy nghĩ của Giôn-xi: khi chiếc lá cuối cùng rụng thì cùng lúc đó cô sẽ chết!... nói lên tâm trạng gì của cô?</i> <i>? Sự tuyệt vọng của cô có bình thường không, đó là sự tuyệt vọng ntn?</i>	II. Đọc - hiểu văn bản: 1. Nhân vật Giôn - xi *Hoàn cảnh: - Họa sĩ nghèo, bị bệnh viêm phổi nặng. - Tâm trạng chán nản, mệt mỏi, thất vọng, nghĩ rằng khi chiếc lá cuối cùng rụng thì mình sẽ chết.

? Tác giả dùng chi tiết h/a và thời điểm nào để miêu tả tâm lí nv?

? Em biết gì về cây thường xuân?

? trong cơn tuyệt vọng như vậy cô đã nghĩ gì?

? Em hiểu chuyển đi xa xôi bí ẩn là gì?

? Chúng ta cảm giác cô là người ntn? -yếu đuối

? Qua phân tích ta thấy Giôn-xi là người như thế nào?

? Theo em Giôn-xi là người đáng trách hay đáng thương? Vì sao?

? Những lúc em cảm thấy chán nản thất vọng làm thế nào em vượt qua?

? Lần thứ 2 khi Giôn-xi bảo Xiu kéo tấm màn lên điều gì đã xảy ra?

? Từ phát hiện đó, Giôn-xi có suy nghĩ và hành động ntn?

? Đọc đoạn văn này, em nhận xét gì về nghệ miêu tả của nhà văn? Nghệ thuật đó giúp em cảm thấy điều thay đổi nào ở Giôn-xi?

? Nhà văn Ohenri đã dùng thủ pháp NT gì?? HS quan sát tranh Em hãy miêu tả lại bức tranh?

? Chúng ta dự đoán đây là TT nào của Giôn-xi?

? Khi Giôn-xi bị bệnh nặng ai là người luôn luôn bên cạnh chăm sóc cô?_

? Em hãy giới thiệu vài nét về Xiu?

? Khi Xiu kéo tấm màn xuống thì thái độ của cô lúc này ra sao?

? Em hiểu “sợ sệt” nghĩa là gì?

? Tại sao Xiu lại có thái độ như vậy?

?Tìm những chi tiết thể hiện tình yêu thương của Xiu đối với Giôn-xi?

? Sau khi nghe Giôn-xi tâm sự Xiu đã nói và làm gì?

- Hs đọc đoạn văn “ Em hãy nghĩ.....chị sẽ làm gì đây”

? Qua những chi tiết ấy em có nhận xét gì về nhân vật này?

? Sáng hôm sau, khi kéo màn lên, Xiu có biết chiếc lá cuối cùng là lá vẽ hay không?

-> Yếu đuối, thiếu nghị lực và niềm tin.

*Khi phát hiện thấy chiếc lá vẫn còn trụ bám kiên cường:

-> Lấy lại nghị lực sống, vượt qua cái chết

I. Tìm hiểu chung văn bản

II. Đọc-hiểu văn bản

1. Nhân vật Giôn-xi

2. Nhân vật Xiu.

* Hoàn cảnh sống :

- Họa sĩ trẻ nghèo

- Sống cùng nhà trọ với Giôn- xi.

- Chăm sóc tận tình, chu đáo.

- Xót xa, lo lắng trước tình cảnh của Giôn-xi

- An ủi, động viên, vui mừng khi em sắp khỏi bệnh.

-> Là một người đồng nghiệp, một người

-? <i>Giôn xi biết rõ sự thật vào lúc nào ?</i> ? <i>Vì sao tác giả không để cho cụ Bơmen cho Xiu biết ý định về chiếc lá?</i> ? <i>Vậy Xiu biết rõ sự thật từ lúc nào? Vì sao em biết?</i> ? <i>Tại sao t/g lại để cho Xiu kể lại câu chuyện về cái chết và nguyên nhân dẫn đến cái chết của cụ Bơ-men? Qua đó người đọc có thể thấy rõ hơn phẩm chất gì của cô họa sĩ trẻ này ?</i> ? <i>Qua đây còn cho ta hiểu thêm điều gì về Xiu?</i> ? <i>Kể lại cuộc đời và sự nghiệp của cụ Bơ – men?</i> ? <i>Khi nghe Xiu kể về Giôn -xi, và khi lên giường bệnh thăm cô, cụ Bơ-men có thái độ như thế nào?</i> ? <i>Thái độ sợ sệt ngó ra ngoài cửa cho thấy tình cảm của ông đối với Giôn –xi ntn?</i> ? <i>Cụ Bơ men vẽ chiếc lá trong TG, hoàn cảnh nào?</i> ? <i>Người họa sĩ già ấy đã phải trả giá ntn cho bức vẽ chiếc lá cuối cùng của mình ?</i> ? <i>Qua việc hoàn thành bức vẽ em thấy cụ Bơ-men là người ntn?? Tại sao nhà văn không trực tiếp miêu tả việc cụ Bơ-men vẽ chiếc lá?</i> ? <i>Có ý kiến cho rằng chiếc lá cuối cùng của cụ Bơ-men chính là một kiệt tác, em đồng ý với ý kiến đó k? Vì sao?</i> ? <i>Tại sao nhà văn lại kết thúc truyện bằng lời kể của Xiu mà không phải là Gion-xi?</i> ? <i>Em có nhận xét gì cách kết thúc truyện của tác giả?</i> <i>Có thể nói truyện được kết thúc trên cơ sở hai sự kiện bất ngờ đối lập nhau tạo nên hiện tượng đảo ngược tình huống hai lần, gây hứng thú cho người đọc. Qua đoạn trích, em hãy chứng minh?</i> ? <i>Kiệt tác “Chiếc lá cuối cùng” có ý nghĩa như thế nào? Nó giúp em hiểu thêm gì về cụ Bơ men</i> ? <i>Tác giả đã đưa ra quan niệm như thế nào về nghệ thuật chân chính?</i> ? <i>Qua đó em có cảm nhận gì về t/c của tác giả?</i> ? <i>Qua nhân vật em hình dung ntn về những người họa sĩ ở đầu TK XX? Từ đó giúp em hiểu thêm ý nghĩa nào của truyện Chiếc lá cuối cùng?</i>	chị tốt bụng, có lòng yêu thương con người. 3. Nhân vật cụ Bơ Men: -> Là một họa sĩ chưa thành công trong nghệ thuật - Trong đêm mưa gió vẽ lá thường xuân để mang lại sự sống cho Giôn-xi. => Là một người cao thượng, có khát vọng tốt đẹp hy sinh tính mạng vì người khác. *Kiệt tác chiếc lá cuối cùng. - Bức vẽ sinh động, giống như thật. - Đã làm hồi sinh một tâm hồn, cứu sống tính mạng một con người. - Là sự hiến thân vì nghệ thuật, xuất phát từ lòng thương và tài năng của người nghệ sĩ. *Nghệ thuật đảo ngược của hai tình huống là: • Giôn -xi bị bệnh sưng phổi thiếu nghị lực sống muốn chết nhưng sau đó lại khỏi bệnh và sống với mơ ước của mình là vẽ vịnh Na-plơ • Cụ Bơ -men là một người khỏe mạnh ,giàu sức sống nhưng sau đó bị bệnh sưng phổi và chết mấy ngày sau đó Tác dụng: Nghệ thuật đảo ngược là yếu tố giúp tạo nên sức hấp dẫn, lôi cuốn và gây hứng thú, tạo yếu tố bất ngờ cho độc giả.
---	--

* Hoạt động 3: HD tổng kết <i>?Nét độc đáo của nghệ thuật truyện này là hiện tượng đảo ngược tình huống 2 lần, gây bất ngờ và hấp dẫn người đọc. Em hãy làm rõ điều này qua cách kết thúc bất ngờ của câu chuyện?</i> <i>?Ngoài nghệ thuật đảo tình huống truyện này còn có nghệ thuật gì đặc sắc?</i> <i>?Từ đó, em hiểu gì về tư tưởng và tài năng của nhà văn, tác giả của truyện Chiếc lá cuối cùng?</i> *Hoạt động 4: Vận dụng <i>? Nếu được viết phần kết câu chuyện em sẽ để câu chuyện kết thúc như thế nào?</i> *Hoạt động 5: Tìm tòi, mở rộng <i>2. Qua truyện ngắn “Chiếc lá cuối cùng” em hiểu gì về tấm lòng và tài năng của nhà văn Ô.HenRi.</i>	III. Tổng kết: 1. Nghệ thuật: - Nghệ thuật đảo ngược tình huống, gây bất ngờ cho người đọc. - Cốt truyện chu đáo, tình tiết hợp lí . 2. Nội dung: Ý nghĩa: Câu chuyện cảm động về tình yêu thương giữa những người nghệ sĩ nghèo, qua đó thể hiện quan điểm về mục đích của sáng tạo nghệ thuật. *Ghi nhớ: (Sgk/tr90) IV. Luyện tập <i>1.Hãy tìm đọc một số tác phẩm của nhà văn O-hen-ri?</i>
---	--

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

Văn bản : Chiếc lá cuối cùng – O-Hen-Ri

Em đọc kỹ ngữ liệu văn bản “Chiếc lá cuối cùng” của tác giả O-Hen-Ri (sgk Ngữ Văn 8 tập 1) và hoàn thiện phiếu bài tập sau:

a/

Những lần quẹt diêm	Mộng tưởng	Thực tế
Lần 1		
Lần 2		
Lần 3		
Lần 4		
Lần 5		
Nhận xét		

b/ Quan sát SGK. Tìm chi tiết, hình ảnh để hoàn thiện bảng sau:

NHÂN VẬT	Suy nghĩ-hành động (Chi tiết, hình ảnh)	Nhận xét
Giôn-Xi		

Xiu		
Cụ Bơ-Men		

c/ Quan sát SGK. Tìm chi tiết, hình ảnh để hoàn thiện bảng sau:

<i>Truyện đảo ngược tình huống 2 lần</i>	Giôn-Xi (suy nghĩ-hành động)	Cụ Bơ-Men (suy nghĩ-hành động)
Lần 1		
Lần 2		
Kết quả		

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 2

-Hs đọc (ngữ liệu sgk Ngữ Văn 8 tập 1) ví dụ Sgk/72, 73 và hoàn thiện phiếu học tập sau:

Các yếu tố miêu tả, biểu cảm trong đoạn văn		
yếu tố miêu tả	yếu tố biểu cảm	Tác dụng

Phiếu học tập số 3

HS đọc mục I/ Sgk (ngữ liệu sgk Ngữ Văn 8 tập 1) và hoàn thiện phiếu học tập sau:

-HS đọc, chọn đề và hoàn thiện phiếu học tập sau:

ĐỀ		
B1: Sự việc chính		
B2: Lựa chọn ngôi kể		

B3: Xác định thứ tự kể		
B4: Xác định liệu lượng các yếu tố miêu tả, biểu cảm sẽ dùng		
B5: Viết thành đoạn văn		

Hoạt động 3: Những thắc mắc, các trở ngại khi em thực hiện các nhiệm vụ học tập.

Lớp:

Họ tên học sinh

Môn học	Nội dung học tập	Câu hỏi của học sinh
Ngữ Văn	Mục I: Phần 1:	1. 2.